

+

+

סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על-יסודיים
מועד הבחינה: קיץ תשס"ד, 2004
מספר השאלון: 030201

מדינת ישראל
משרד החינוך התרבות והספורט

תולדות עם ישראל

לבתי ספר עצמאיים

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון – תולדות עם ישראל במאות הי"ח-כ' – (18×4) – 72 נקודות
פרק שני – חורבן יהדות אירופה (השואה) – (18×1) – 18 נקודות
פרק שלישי – מושגים – (2×5) – 10 נקודות
סה"כ – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

+

+

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון – תולדות עם ישראל במאות הי"ח-כ' (72 נקודות)

ענה על ארבע מהשאלות 1-6 (לכל שאלה – 18 נקודות).

שים לב: אם בחרת בשאלה שיש בה סעיפים, ענה על כל הסעיפים שבה.

1. רבי ישראל בעל שם טוב

- א. מה הייתה מטרת ההתבודדות של הבעל שם טוב לפני התגלותו ברבים?
- ב. באיזה אזור הוא התבודד, וממה התפרנס באותה תקופה? (5 נקודות)
- ג. תאר שתיים מפעולותיו של הבעל שם טוב לאחר התגלותו: אחת בתחום שבין אדם למקום, ואחת בתחום שבין אדם לחברו. (10 נקודות)
- ד. ציין שמות של שלושה מתלמידי הבעל שם טוב. (3 נקודות)

2. ההגירה ממזרח אירופה לארצות-הברית

- א. ציין והסבר שני גורמים להגירת יהודים ממזרח אירופה לארצות-הברית בסוף המאה ה-19 ובתחילת המאה ה-20. (6 נקודות)
- ב. כיצד השפיעו הזרמים הרוחניים שהיו ביהדות ארצות-הברית על חיי הקהילות של המהגרים היהודים? (8 נקודות)
- ג. תאר בקצרה את ראשית התפתחות החינוך החרדי בארצות-הברית, בסוף המאה ה-19 ובתחילת המאה ה-20. (4 נקודות)

3. העלייה הראשונה והעלייה השנייה

- א. הסבר גורם אחד המשותף ל"עלייה הראשונה" ול"עלייה השנייה". (4 נקודות)
- ב. מה היה ההבדל בין שתי העליות מבחינת הרקע הרעיוני ומבחינת צורת ההתיישבות? (10 נקודות)
- ג. ציין שמות של שני יישובים שהוקמו בארץ-ישראל בכל אחת מהעליות (סה"כ – ארבעה יישובים). (4 נקודות)

4. גדולי ישראל בארצות האסלאם

לפניך שמות של שלושה מגדולי ישראל:
רבי חיים בן עטר, רבי יוסף חיים מבגדד, רבי רפאל ברוך טולדנו.
בחר בשניים מהם – תאר בקצרה את תולדות חייו ואת מפעליו של כל אחד מהם.
(18 נקודות)

5. היישוב היהודי בארץ-ישראל במלחמת העולם הראשונה

- א.** כתוב על שלושה קשיים שהיו ליישוב היהודי בארץ בתקופת מלחמת העולם הראשונה. (10 נקודות)
- ב.** הֵבֵא שתי דוגמאות להשתתפות היישוב החדש במאמץ המלחמתי. (8 נקודות)

6. החזון איש

- א.** מהו שמו המלא של "החזון איש", היכן הוא פעל, ובאיזו תקופה? (3 נקודות)
- ב.** ציין שלושה תחומים בחיי היהדות החרדית, שבהם ניכרת השפעת "החזון איש", ופרט את פעילותו בכל אחד מהתחומים שציינת. (15 נקודות)

פרק שני – חורבן יהדות אירופה (השואה) (18 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 7-8.

שים לב: בשאלה שבחרת ענה על שני הסעיפים א-ב.

- 7. א.** (1) כיצד פעלו צרפת ואנגליה בתגובה על כיבוש פולין על ידי גרמניה? (3 נקודות)
- (2) מה הם שני העיקרים של הסכם ריבנטרופ-מולוטוב, וכיצד השפיע ההסכם על כיבוש פולין על ידי גרמניה? (10 נקודות)
- ב.** הצג את עיקרי המדיניות הנאצית כלפי יהודי פולין בשטח שנכבש. (5 נקודות)
- 8. א.** הסבר, בעזרת שתי דוגמאות, כיצד ביטא הערך "קידוש ה' בחיים" התנגדות לנאצים. (9 נקודות)
- ב.** תאר שני ניסיונות של יהודים להציל יהודים מהחורבן: ניסיון אחד על ידי משא-ומתן עם הנאצים, וניסיון אחד – בדרך אחרת. (9 נקודות)

פרק שלישי – מושגים (10 נקודות)

כתוב בקצרה על חמישה מהמושגים ומהשמות 9-16 (לכל אחד – 2 נקודות).

9.	אליאנס	13.	טרבלינקה
10.	"הנדיב הידוע"	14.	הג'וינט
11.	ר' ישראל משקלוב	15.	"מבצע נחשון"
12.	ר' יוסף חיים זוננפלד	16.	הרב מפוניבז' (כהנמן)

ב ה צ ל ח ה !

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך התרבות והספורט